

Շրջանակային համաձայնագիր

Հայաստանի Հանրապետության և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների միջև

«Թրամփի ուղի՝ հանուն միջազգային խաղաղության և բարգավաճման»

նախագծի (ԹՐԻՓՓ) վերաբերյալ ռազմավարական համագործակցության մասին

Հիմք ընդունելով, որ 2025 թվականի օգոստոսի 8-ին Հայաստանի Հանրապետության վարչապետը և Ադրբեջանի Հանրապետության նախագահը ստորագրել են Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի և Ադրբեջանի Հանրապետության նախագահի համատեղ հռչակագիրն՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Վաշինգտոն քաղաքում տեղի ունեցած իրենց հանդիպման արդյունքների վերաբերյալ («Համատեղ հռչակագիր»)՝ Հարավային Կովկասում երկարատև խաղաղության հաստատման գործին նպաստելու համար, որի ստորագրմանը վկա է հանդիսացել Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների նախագահը,

հիմք ընդունելով, որ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգները և Հայաստանի Հանրապետությունը ցանկություն են հայտնում ունենալ հարատև գործընկերություն իրենց երկու ժողովուրդների և կառավարությունների միջև,

հիմք ընդունելով, որ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների և Հայաստանի Հանրապետության նպատակն է, որ «Թրամփի ուղի՝ հանուն միջազգային խաղաղության և բարգավաճման» նախագիծը (ԹՐԻՓՓ) նպաստի տարածաշրջանային խաղաղությանը, կայունությանը, բարգավաճմանը և ինտեգրմանը, ինչպես նաև ստեղծի առանցքային առևտրային ուղի ինչպես Հայաստանի Հանրապետության, այնպես էլ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների համար նոր շուկաներ բացելու նպատակով, և տնտեսական օգուտներ ստեղծի հայաստանյան ընկերությունների համար ԹՐԻՓՓ-ի կառուցման և գործարկման ընթացքում,

հիմք ընդունելով, որ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգները և Հայաստանի Հանրապետությունը ճանաչում են, որ Հայաստանի Հանրապետության և Ադրբեջանի Հանրապետության միջև խաղաղության հետագա ինստիտուցիոնալացումը, այդ թվում՝ միջպետական սահմանների սահմանազատումն ու սահմանագծումը, Հայաստան-Թուրքիա հարաբերությունների կարգավորումը, ԱՄՆ-ի կայուն ներգրավվածությունը և տարածաշրջանային համագործակցությունն ու կայունությունը կնպաստեն ԹՐԻՓՓ-ի հաջողությանը,

հիմք ընդունելով, որ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների պետքարտուղարը և Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարը 2026 թվականի հունվարի 13-ին հրապարակել են «Թրամփի ուղի՝ հանուն միջազգային խաղաղության և բարգավաճման» (ԹՐԻՓՓ) նախագծի՝ Հայաստան-ԱՄՆ իրականացման շրջանակի (ԹԻՇ) հրապարակման վերաբերյալ համատեղ հայտարարությունը՝ 2025 թվականի օգոստոսի 8-ին Սպիտակ տանը ձեռք բերած հանձնառությունները կյանքի կոչելու և Հայաստանի և Ադրբեջանի բարգավաճումն ու անվտանգությունն ամրապնդելու, ինչպես նաև ԱՄՆ առևտուրը խթանելու համար,

հիմք ընդունելով, որ Կողմերը ճանաչում են, որ Հայաստանը լիակատար ինքնիշխանություն, տարածքային ամբողջականություն և իրավագործություն է պահպանում Հայաստանի ինքնիշխան տարածքում ԹՐԻՓՓ-ի իրականացման բոլոր գոտիների նկատմամբ, և հաստատում են, որ սույն Համաձայնագիրը և ԹՐԻՓՓ-ը կոչված են ծառայելու որպես առանցքային մեխանիզմներ հանուն խաղաղ և ինքնիշխան Հայաստանի,

հիմք ընդունելով, որ ԹՐԻՓՓ-ը միտված է Հայաստանի տարածքում ապահովել անխոչընդոտ, բազմամոդալ տարանցիկ փոխկապակցվածություն՝ նպաստելով տարածաշրջանային խաղաղությանը, կայունությանը և ինտեգրմանը՝

Հայաստանի Հանրապետության ինքնիշխանության, տարածքային ամբողջականության և իրավագործության նկատմամբ լիակատար հարգանքի հիման վրա, միաժամանակ կապելով Ադրբեջանի հիմնական մասը և նրա Նախիջևանի ինքնավար Հանրապետությունը և հանդիսանալով կենսական օղակ Տրանսկասպյան առևտրային երթուղու համար, և ակնկալելով, որ ԹՐԻՓՓ-ը կստեղծի փոխադարձ օգուտներ Հայաստանի Հանրապետության համար՝ միջազգային և ներպետական կապակցվածության զարգացման առումով,

վկայակոչելով 1992 թվականի ապրիլի 2-ին Վաշինգտոնում ստորագրված «Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների կառավարության և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության միջև ներդրումների խրախուսման մասին համաձայնագիրը», 1992 թվականի դեկտեմբերի 15-ին Երևանում ստորագրված «Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների կառավարության և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության միջև համագործակցության վերաբերյալ մարդասիրական և տեխնիկական տնտեսական օգնության վերահսկումը հեշտացնելու մասին համաձայնագիրը», 1992 թվականի սեպտեմբերի 23-ին Վաշինգտոնում ստորագրված «Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների և Հայաստանի Հանրապետության միջև ներդրումների փոխադարձ խրախուսման և պաշտպանության մասին պայմանագիրը»,

հետևաբար, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգները («Միացյալ Նահանգներ») և Հայաստանի Հանրապետությունը («Հայաստան») (յուրաքանչյուրն առանձին՝ «Կողմ», իսկ միասին՝ «Կողմեր») սույնով կնքում են ԹՐԻՓՓ-ին վերաբերող սույն շրջանակային համաձայնագիրը («Համաձայնագիր»)՝ համաձայն փաստաթղթում սահմանված կարգի:

Հոդված 1. Սահմանումներ

Սույն Համաձայնագրի նպատակներով՝

1. «Բաժնետերեր» նշանակում է ԹՀԸ ԱՄՆ-ը և Հայաստանը:
2. «Բաժնետիրական համաձայնագիր» նշանակում է Միացյալ Նահանգների և Նյու Յորք նահանգի օրենսդրությամբ կարգավորվող առևտրային փաստաթուղթ, որը կարգավորելու է ԹՀԸ-ի Բաժնետերերի որոշակի իրավունքները և պարտավորությունները, և ԹՀԸ-ի կառավարման և ղեկավարման առնչվող հարցերը:
3. «Հատուկ նշանակության կազմակերպություն (ՀՆԿ)» նշանակում է ԹՀԸ-ի կողմից հիմնադրվելիք դուստր կազմակերպություն՝ ԹՐԻՓՓ-ի կոնկրետ ուղղության իրականացման նպատակով:
4. «ԹՀԸ» նշանակում է ԹՐԻՓՓ-ի զարգացման ընկերություն՝ ԹՀԸ ԱՄՆ-ի և Հայաստանի միջև ստեղծվելիք համատեղ ձեռնարկություն, որը Հայաստանում պետք է հիմնադրվի որպես բաժնետիրական ընկերություն:
5. «ԹՀԸ ԱՄՆ» նշանակում է առևտրային կազմակերպություն, որը պետք է հիմնադրվի Դելավեր նահանգում որպես Միացյալ Նահանգների գործակալություն հանդիսացող Միացյալ Նահանգների Միջազգային զարգացման ֆինանսական կորպորացիային (ԶՖԿ) ամբողջությամբ պատկանող դուստր ձեռնարկություն:
6. «ԹՀԸ-ի կանոնադրություն» նշանակում է Հայաստանի օրենսդրությամբ կարգավորվող առևտրային բնույթի փաստաթուղթ, որի նպատակն է ԹՀԸ-ի ստեղծումը:
7. «ԹՐԻՓՓ-ի իրականացման տարածք» նշանակում է Հայաստանի այն հողատարածքը, որը Կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ որոշվելու է կոնկրետ ԹՐԻՓՓ նախագծի իրականացման համար՝ ԹՀԸ-ի (հիմնադրվելուց հետո) հետ խորհրդակցությամբ՝ հիմք ընդունելով, սակայն չսահմանափակվելով,

իրագործելիության և նախագծման ուսումնասիրություններով, ինչպես նաև քաղաքական նկատառումներով (համատեղ՝ «ԹՐԻՓՓ-ի իրականացման տարածքներ»):

8. «ԹՐԻՓՓ նախագիծ» նշանակում է Հայաստանում իրականացվող կոնկրետ նախագիծ, որը Կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ ճանաչվում է որպես ԹՐԻՓՓ շրջանակի մաս, այդ թվում, բայց չսահմանափակվելով ԹՐԻՓՓ-ի հետևյալ բաղադրիչներով՝ երկաթուղային, ավտոճանապարհային նավթագազային խողովակաշարային, օպտիկամանրաթելային և էներգետիկ նախագծերով (միասին՝ «ԹՐԻՓՓ նախագծեր»):

Հոդված 2. Համաձայնագրի նպատակները

1. Սույն Համաձայնագրի նպատակը և Կողմերի քաղաքականությունն է խորացնել Կողմերի միջև տնտեսական համագործակցությունը՝ ԹՐԻՓՓ-ի իրականացման և դրա հաջողության ապահովման նպատակով՝ 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետում նշված գործիքների ներդրմամբ:

2. Կողմերը պետք է համագործակցեն ԹՐԻՓՓ-ի իրականացումը հնարավոր դարձնելու ուղղությամբ՝ միջազգային, միջպետական և ներպետական տրանսպորտային փոխկապակցվածության, տարածաշրջանային և համաշխարհային առևտրի ընդլայնման, ինչպես նաև տարածաշրջանում խաղաղության, կայունության և բարգավաճման ամրապնդման նպատակով:

Հոդված 3. Համատեղ ձեռնարկություն ստեղծելու հնարավորության ապահովում

1. Կողմերի քաղաքականությունն է համագործակցել ԹՐԻՓՓ-ի ստեղծման ուղղությամբ և ապահովել, որ երկու Կողմերն էլ ունենան ուղղակի շահագրգռվածություն ԹՐԻՓՓ-ի հաջողության ապահովման գործում:

2. Կողմերը նախատեսում են, որ ԹԶԸ ԱՄՆ-ը և Հայաստանը համատեղ հիմադրեն ԹԶԸ անվամբ համատեղ ձեռնարկություն, որտեղ ԹԶԸ ԱՄՆ-ն կունենա 74% վերահսկիչ մասնակցություն, իսկ Հայաստանը՝ 26% մասնակցություն: Կողմերը լրացուցիչ նախատեսում են, որ ԹԶԸ-ն կաջակցի ԹՐԻՓՓ-ի իրականացմանը: ԹԶԸ-ի ստեղծման նպատակով Կողմերը նախատեսում են, որ ԹԶԸ ԱՄՆ-ն և Հայաստանը ստորագրեն երկու առանձին փաստաթուղթ՝ ա) ԹԶԸ-ի կանոնադրությունը և բ) Բաժնետիրական համաձայնագիրը:

3. Կողմերը նախատեսում են, որ Բաժնետերերը նախնական 49-ամյա ժամկետի ավարտից հետո հնարավորություն ունենան փոխադարձ համաձայնությամբ երկարաձգելու 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետում նշված իրավունքները ևս 50 տարով: Այդ դեպքում Հայաստանի մասնակցությունը ԹԶԸ-ում պետք է ավելանա մինչև 49%, և ժամկետի երկարաձգումը պետք է հանդիսանա Հայաստանի կողմից ԹԶԸ-ում իր մասնակցության նման ավելացման դիմաց միակ հատուցումը: Հայաստանի համար սեփականության բաժնեմասի ավելացումը պետք է լինի ԹԶԸ ԱՄՆ-ի կողմից ժամկետի երկարաձգման դիմաց միակ հատուցումը:

4. Կողմերի կողմից նախատեսվում է, որ Բաժնետերերը, ըստ անհրաժեշտության, ԹԶԸ-ի կանոնադրությամբ և Բաժնետիրական համաձայնագրով պետք է սահմանեն որոշումների կայացման հատուկ մեխանիզմներ՝ փոխադարձ համաձայնություն պահանջող և Կողմերին վերապահված հարցերի համար, որոնց մանրամասները կսահմանվեն ԹԶԸ-ի կանոնադրությամբ և (կամ) Բաժնետիրական համաձայնագրով:

5. Կողմերին վերապահված հարցերը վերաբերում են հետևյալին, սակայն չեն սահմանափակվում հետևյալով՝ բաժնետերերի մասնակցություն (այդ թվում՝ ԹԶԸ-ի նկատմամբ վերահսկողության փոփոխություն, ԹԶԸ-ի բաժնետոմսերի փոխանցումներ, ՀՆԿ-ների հիմնադրում և դրանց նկատմամբ սեփականություն),

որոշակի խոշոր պայմանագրային և ֆինանսական գործարքներ կնքելու որոշումներ, կոնցեսիոն իրավունքների շնորհում և կոնցեսիոն համաձայնագրերի վերջնական պայմանների սահմանում, ինչպես նաև Համատեղ հռչակագրին, ազգային անվտանգությանը վերաբերող և քաղաքական բնույթի այլ հարցեր: ՀՆԿ-ների մակարդակում համանման բնույթի հարցերը նույնպես պետք է դիտարկվեն որպես փոխադարձ համաձայնություն պահանջող Կողմերին վերապահված հարցեր, որոնց մանրամասները կսահմանվեն ԹԶԸ-ի կանոնադրությամբ և (կամ) Բաժնետիրական համաձայնագրով:

6. ԹԶԸ-ի կամ դրա ՀՆԿ-ների կողմից անհրաժեշտ գործարքների կնքմանն աջակցելու նպատակով Հայաստանը համաձայնում է բացառություններ նախատեսել բաժնետիրական ընկերությունների, գնումների և պետություն-մասնավոր գործընկերության ձևավորման վերաբերյալ Հայաստանի օրենսդրությամբ: Հայաստանը համաձայնում է, որ նման բացառությունները, ըստ անհրաժեշտության, պետք է նշվեն Բաժնետիրական համաձայնագրում և (կամ) ԹԶԸ-ի կանոնադրության մեջ:

7. Կողմերը նախատեսում են, որ ԹԶԸ ԱՄՆ-ն մշտապես կհանդիսանա Միացյալ Նահանգների սեփականությունը և կգտնվի նրա վերահսկողության ներքո, և որևէ երրորդ կողմ չի կարող ձեռք բերել ԹԶԸ ԱՄՆ-ի նկատմամբ սեփականության իրավունքներ:

Հոդված 4. ՀՆԿ-ներ

1. Կողմերն ակնկալում են, որ ՀՆԿ-ները գործելու են որպես ԹԶԸ-ի դուստր ձեռնարկություններ՝ ԹՐԻՓՓ-ի բաղադրիչներից յուրաքանչյուրը որպես ԹՐԻՓՓ նախագիծ իրականացնելու նպատակով:

2. 3-րդ հոդվածի 4-րդ և 5-րդ կետերին համապատասխան՝ Կողմերը նախատեսում են, որ ԹԶԸ-ն յուրաքանչյուր ՀՆԿ-ի ստեղծման և դրանում ունեցած

իր բաժնեմասնակցության միջոցով իրեն վերապահելու է որոշակի հարցերի առնչությամբ որոշումների կայացման լիազորությունը, որոնք որոշվելու են ԹԶԸ-ի կողմից:

3. Հայաստանը համաձայնում է, որ ԹԶԸ-ն լիազորված կլինի ընտրելու ՀՆԿ-ների կողմից ստեղծվող յուրաքանչյուր ԹՐԻՓՓ նախագծին աջակցող երրորդ կողմերի, ներառյալ այն երրորդ կողմերին, որոնք հանդես են գալիս որպես տվյալ ԹՐԻՓՓ նախագծի կոնցեսիոներ, հովանավորներ, օպերատորներ, կապալառուներ, ինչպես նաև ԻՄՇ (ինժեներական, մատակարարման և շինարարական) ծառայություններ մատուցողներ:

4. Հայաստանը 4-րդ հոդվածի 3-րդ կետին համապատասխանող և ԹԶԸ-ի կողմից հաստատված ՀՆԿ-ի հետ կկնքի կոնցեսիոն կամ այլ համաձայնագրեր՝ համաձայն 3-րդ հոդվածի 4-րդ և 5-րդ կետերի:

Հոդված 5. ԹՐԻՓՓ-ի համակարգում և ԹԶԸ-ի գործունեության ապահովում

1. Հայաստանը պետք է նշանակի պատասխանատու բարձրաստիճան կոնտակտային անձի՝ առաջնորդելու Հայաստանի կառավարության ներգրավվածությունը սույն Համաձայնագրի, ԹԶԸ-ի կանոնադրության և Բաժնետերերի համաձայնագրի կատարման ու իրականացման գործընթացներում՝ Հայաստանի պետական մարմինների միջև արդյունավետ համակարգումն ապահովելու նպատակով:

2. Սույն Համաձայնագրի նպատակների իրականացման համար Հայաստանի կառավարությունը պետք է նպաստի հետևյալի ապահովմանը՝

ա) համապատասխան օրենսդրության ընդունումը, փոփոխությունը, պահպանումն ու կիրարկումը,

բ) ԹԶԸ-ի և դրա ՀՆԿ-ների համար լիցենզիաների, թույլտվությունների,

համաձայնությունների ժամանակին տրամադրումը և կարգավորիչ ընթացակարգերի իրականացումը:

3. Միացյալ Նահանգները համաձայնում է նշանակել բարձր մակարդակի կոնտակտային անձի ԹՐԻՓՓ-ին առնչվող ցանկացած քաղաքական հարցի քննարկման նպատակով:

4. Միացյալ Նահանգները մտադիր է ձեռնարկել քայլեր՝ Հայաստանի հետ համատեղ ԹԶԸ-ի հիմնադրման համար թույլտվություն ստանալու նպատակով, ինչը ներառում է Կոնգրեսին ծանուցումը և ԶՖԿ-ի տնօրենների խորհրդից անհրաժեշտ հաստատման ստացումը:

5. Հայաստանը հաստատում է, որ իր Սահմանադրությանը համապատասխան՝ Հայաստանի օրենսդրության հետ որևէ հակասության դեպքում կկիրառվի սույն Համաձայնագիրը:

6. Միացյալ Նահանգները մտադիր է տրամադրել ֆինանսավորում և (կամ) աջակցել ԹՐԻՓՓ նախագծերի համար ֆինանսավորման ապահովմանը՝ ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում ու կիրառելի պահանջներին համապատասխան կամ հանրային և ոչ հանրային ներդրողների կողմից առևտրային պայմաններով:

Հոդված 6. Հողամասեր/ կառուցապատման իրավունքներ/ կոնցեսիաներ

1. Հայաստանը պետք է ձեռնարկի Հայաստանի օրենսդրությանը համապատասխանող բոլոր անհրաժեշտ միջոցները և հնարավորինս սեղմ ժամկետներում՝

ա) ապահովելու, որ ԹՐԻՓՓ-ի իրականացման տարածքների երկայնքով գտնվող հողերը հանդիսանան կամ կարողանան դառնալ Հայաստանի սեփականությունը, և

բ) ապահովելու, որ այդ հողերը զերծ լինեն ցանկացած ծանրաբեռնվածությունից կամ երրորդ անձանց իրավունքներից, ինչպես նաև կրելու այդ գործընթացների հետ կապված բոլոր ֆինանսական ծախսերը:

2. ԹԶԸ-ի հիմնադրումից և ԹԲԻՓՓ-ի իրականացման յուրաքանչյուր գոտին որոշելուց հետո Հայաստանը ԹԶԸ-ին տրամադրում է 49 (քառասունինը) տարի նախնական ժամկետով հողօգտագործման բացառիկ իրավունքներ, կառուցապատման իրավունքներ, հարակից թույլտվություններ և մյուս բոլոր իրավունքները, որոնք համատեղ կորոշվեն Հայաստանի կառավարության և ԹԶԸ-ի կողմից՝ համապատասխան ԹԲԻՓՓ ծրագրի արդյունավետ զարգացման, շահագործման և (կամ) պահպանման համար, ըստ կիրառելիության, և այդ իրավունքները լրիվությամբ փոխանցելի կլինեն ՀՆԿ-ներին:

3. Հայաստանը համաձայնում է, որ ԹԶԸ-ին թույլատրվում է մշակել կոնցեսիայի մանրամասն պայմանները, որոնք հիմք կհանդիսանան 4-րդ հոդվածի 3-րդ կետով սահմանված կոնցեսիոնների ընտրության կարգի համար:

4. Հայաստանը համաձայնում է, որ՝

ա) շարունակում է մնալ ցանկացած կոնցեսիայի միակ տրամադրողը և, որպես այդպիսին, չի համարի, որ ԹԶԸ-ն ամբողջությամբ կամ մասամբ ստանձնել է Հայաստանի պարտավորությունները,

բ) չի համարի, որ ԹԶԸ -ն հանդիսանում է կոնցեսիոններ կամ ստանձնել է ՀՆԿ-ների կամ կոնցեսիոնների որևէ պարտավորություն որևէ կոնցեսիայի շրջանակներում:

5. Կողմերն ակնկալում են, որ կառուցապատման իրավունքների գործողության ժամկետի ավարտից հետո կամ այն դեպքում, երբ ԹԶԸ-ն որևէ պատճառով դադարեցնի իր գործունեությունը, կամ Բաժնետերերի փոխադարձ համաձայնությամբ ԹԶԸ-ի ունեցած մնացորդային ցանկացած իրավունք

վերադարձվում է Հայաստանին՝ առանց Հայաստանի կողմից որևէ վճարի կամ հատուցման:

6. Սույն Համաձայնագրի ոչ մի դրույթ չի խոչընդոտում որևէ անձի կողմից Հայաստանի ինքնիշխան տարածքում ԹՐԻՓՓ նախագծեր չհանդիսացող ենթակառուցվածքի կառուցումն ու շահագործումը:

Հոդված 7. Արտակարգ իրավիճակներին արձագանքում և
ենթակառուցվածքների անվտանգություն

1. Կողմերը հաստատում են, որ Հայաստանը պահպանում է իր լիազորությունները Հայաստանի ինքնիշխան տարածքում, և որ Հայաստանի իշխանությունները գործելու նախապատվություն ունեն ԹՐԻՓՓ-ի իրականացման գոտիներում արտակարգ բոլոր իրավիճակների առաջացման դեպքում:

2. Կողմերը նախատեսում են, որ Հայաստանը պետք է ունենա ԹՐԻՓՓ-ի իրականացման տարածքների ենթակառուցվածքային անվտանգության պլանները հաստատելու իրավունքը: Այդ պլաններում մասնավոր անվտանգության անձնակազմի ներգրավում նախատեսվելու դեպքում այդ անձնակազմը ենթակա է հայաստանյան արտոնագրման պահանջներին:

Հոդված 8. Մաքսային հսկողությունը/ սահմանային անվտանգությունը

1. Կողմերն ընդունում են, որ Հայաստանը պահպանում է լիակատար ինքնիշխանությունը և իրավազորությունն իր սահմանների և մաքսային գործառնությունների նկատմամբ, պարտավորվում է իրականացնել արդյունավետ սահմանային կառավարում և ունի իր սահմանային հսկողության բոլոր կետերում ֆիզիկական ներկայություն պահպանելու իրավունք: Հայաստանը, իր ներպետական օրենսդրությանը և միջազգային համաձայնագրերին

համապատասխան, շարունակում է պատասխանատու լինել և տրամադրել համապատասխան ենթակառուցվածքներ հետևյալի համար՝

- ա) անվտանգություն և իրավապահ գործունեություն,
- բ) սահմանային վերահսկողություն և սահմանային անվտանգություն,
- գ) մաքսային և միգրացիոն վերահսկողություն,
- դ) հարկերի և տուրքերի փոխանցում պետական բյուջե,
- ե) պետական տեղեկատվական համակարգեր, և
- զ) պետական վարչական գործառույթներ և վերահսկողություն:

2. Հայաստանը կգործադրի իր լավագույն ջանքերը՝ սահմանային անվտանգության և մաքսային հսկողության ժամանակակից ընթացակարգեր ընդունելու, պահպանելու և դրանք օպտիմալացնելու համար՝ միաժամանակ պահպանելով Հայաստանի ինքնիշխանությունն ու իրավագործությունը, օգտագործելով թվային գործիքներ՝ ԹԶԸ-ի կամ դրա ՀՆԿ-ների և ԹՐԻՓՓ-ի փոխգործակցելիությունը տարածաշրջանային տարանցիկ ցանցերի հետ արդյունավետ գործունեությունն ապահովելու նպատակով: Սա կարող է ներառել այնպիսի քայլերի ձեռնարկում, որոնք անհրաժեշտ են ԹՐԻՓՓ նախագծերի մաքսային և միգրացիոն գործառույթությունների «ֆրոնտ օֆիս - բեք օֆիս» («ընդունարան» - «գրասենյակ») գործառական մոդելի ներդրման համար՝ ԹԻՇ-ին և Համատեղ հոչակագրի սկզբունքներին համապատասխան:

3. Հայաստանը համաձայնում է օգտվել մասնավոր օպերատորների («ֆրոնտ օֆիս») ծառայություններից՝ ԹՐԻՓՓ-ի իրականացման գոտիների համապատասխան սահմանային անցակետերում հաճախորդների հետ անմիջական շփում պահանջող ծառայություններ մատուցելու համար՝ Հայաստանի և ԹԶԸ-ի փոխադարձ համաձայնությամբ:

4. Միացյալ Նահանգները մտադիր է համագործակցել Հայաստանի

սահմանային անվտանգության բարելավման ուղղությամբ, ինչպես ամրագրված է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների կառավարության և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության միջև «Խաղաղության խաչմերուկ» կարողությունների զարգացման գործընկերության վերաբերյալ փոխըմբռնման հուշագրում, որը ստորագրվել է Վաշինգտոնում 2025 թվականի օգոստոսի 8-ին:

5. Կողմերը մտադիր են միասին գործել՝ ապահովելու, որ ԹՐԻՓՓ-ի իրականացման տարածքներում սահմանային անվտանգությանն առնչվող բոլոր գործընթացներն ու ընթացակարգերն իրականացվեն ԹՐԻՓՓ-ի բարեհաջող իրագործմանը նպաստող եղանակով՝ Հայաստանի օրենսդրությամբ թույլատրելի շրջանակներում:

Հոդված 9. Հարկում

1. Հայաստանը համաձայնում է, որ ԹԶԸ-ի կողմից՝ որպես Հայաստանի ռեզիդենտից ԹԶԸ ԱՄՆ-ին՝ որպես Միացյալ Նահանգների ռեզիդենտի բաշխված շահաբաժինները Հայաստանում ազատվում են հարկումից՝ պայմանով, որ ԹԶԸ ԱՄՆ-ի վերջնական սեփականատերը Միացյալ Նահանգների կառավարությունն է:

2. Հայաստանը համաձայնում է, որ ԹԶԸ-ն ՀՆԿ-ների կողմից ԹԶԸ-ին բաշխված շահութաբաժինների մասով Հայաստանում հարկ չի վճարելու:

3. Հայաստանը համաձայնում է, որ ԹԶԸ-ն, ԹԶԸ-ի կամ ՀՆԿ-ի բաժնետոմսերի օտարման դեպքում Հայաստանում կապիտալ շահույթի հարկ չի վճարի:

4. Հայաստանը համաձայնում է, որ ԹԶԸ-ն և ՀՆԿ-ները Հայաստանում չեն ենթարկվի հարկման՝ Հայաստանի կառավարությունից ԹԶԸ-ին կամ ԹԶԸ-ից ՀՆԿ-ներին սույն Համաձայնագրի 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետով նշված իրավունքների փոխանցման գործարքների համար:

Հոդված 10. Վեճերի կարգավորում

1. Կողմերը կձգտեն համաձայնության հասնել սույն Համաձայնագրի մեկնաբանման և կիրառման վերաբերյալ և բոլոր հնարավոր ջանքերը կգործադրեն՝ համագործակցության ու խորհրդակցությունների միջոցով դրա իրականացման վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ցանկացած հարցի փոխադարձաբար ընդունելի լուծմանը հասնելու նպատակով:

2. Սույն Համաձայնագրի մեկնաբանման կամ կիրառման առնչությամբ վեճ ծագելու դեպքում այն պետք է կարգավորվի փոխադարձ խորհրդակցությունների միջոցով:

Հոդված 11. Տեխնիկական դրույթներ

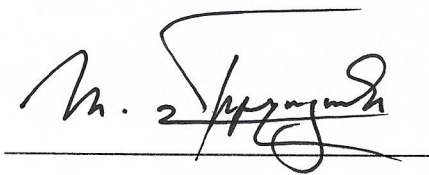
1. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ կմտնի դրա ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ բոլոր ներքին ընթացակարգերը ավարտելու մասին Կողմերի միջև փոխանակվող վերջին հայտագրի ստացման օրվանից:

2. Սույն Համաձայնագիրը կարող է փոփոխվել Կողմերի փոխադարձ գրավոր համաձայնությամբ:

3. Սույն Համաձայնագրի գործողությունը կարող է դադարեցվել Կողմերից ցանկացածի կողմից՝ մյուս Կողմին գրավոր ծանուցում ուղարկելու միջոցով: Սույն Համաձայնագրի գործողության դադարեցումն ուժի մեջ է մտնում այդ գրավոր ծանուցումն ուղարկելու օրվանից 1 տարի հետո:

Կատարված է ջնաշինգրոն.-ում ...2026.թ.-ի հունիսի...1...ին, և
...Արևան.-ում 2026.թ.-ի հունիսի...4...ին, երկու օրինակից՝ հայերեն և
անգլերեն լեզուներով: Երկու տարբերակների միջև անորոշակիության կամ
հակասության դեպքում գերակայում է անգլերեն տարբերակը:

Հայաստանի Հանրապետության
կողմից՝

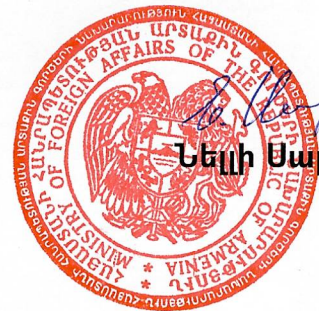


Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների
կողմից՝



Սույնով հավաստվում է, որ կցված տեքստը 2026թ. հունիսի 1-ին Վաշինգտոնում և 2026թ. հունիսի 4-ին Երևանում ստորագրված Հայաստանի Հանրապետության և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների միջև «Թրամփի ուղի՝ հանուն միջազգային խաղաղության և բարգավաճման» նախագծի (ԹՐԻՓՓ) վերաբերյալ ռազմավարական համագործակցության մասին շրջանակային համաձայնագրի՝ Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության միջազգային պայմանագրերի պահոցում (դեպոզիտում) պահվող բնօրինակի նույնական պատճենն է:

**Հայաստանի Հանրապետության
արտաքին գործերի նախարարության
միջազգային պայմանագրերի և
իրավունքի վարչության պետ**



Նելլի Սարգսյան

Framework Agreement between the Republic of Armenia and
the United States of America on Strategic Cooperation Concerning the Trump Route
for International Peace and Prosperity (TRIPP)

Whereas, on August 8, 2025, the Prime Minister of the Republic of Armenia and the President of the Republic of Azerbaijan signed the Joint Declaration by the Prime Minister of the Republic of Armenia and the President of the Republic of Azerbaijan on the outcomes of their meeting in Washington D.C., United States of America (the “Joint Declaration”), the signing of which was witnessed by the President of the United States of America to advance the cause of lasting peace in the South Caucasus;

Whereas, the United States of America and the Republic of Armenia desire a durable partnership between their two peoples and governments;

Whereas, the United States of America and the Republic of Armenia aim for the Trump Route for International Peace and Prosperity (“TRIPP”) to contribute to regional peace, stability, prosperity, and integration, and to create a critical trade route to open new markets for both the Republic of Armenia and the United States of America, and to generate economic benefits for Armenian businesses during the development and operation of the TRIPP;

Whereas, the United States of America and the Republic of Armenia recognize that the further institutionalization of peace between the Republic of Armenia and the Republic of Azerbaijan, including delimitation and demarcation of the inter-state borders; Armenia-Türkiye normalization; sustained U.S. engagement; and regional cooperation and stability will contribute to the success of TRIPP;

Whereas, on January 13, 2026, the Secretary of State of the United States of America and the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Armenia released the Joint Statement on the Publication of the U.S.-Armenia Implementation Framework for the Trump Route for International Peace and Prosperity (TRIPP) and the TRIPP Implementation Framework (the “TIF”) to advance the commitments made at the White House on August 8, 2025, and to strengthen the prosperity and security of Armenia and Azerbaijan and further U.S. commerce;

Whereas, the Parties recognize that Armenia retains full sovereignty, territorial integrity, and jurisdiction over all TRIPP project areas within Armenia’s sovereign territory and affirm that this Agreement and the TRIPP are intended to serve as flagship mechanisms in pursuit of a peaceful and sovereign Armenia;

Whereas, the TRIPP is intended to establish unimpeded, multimodal transit connectivity on the territory of Armenia, contributing to regional peace, stability, and integration on the basis of respect for sovereignty, territorial integrity, and jurisdiction of the Republic of Armenia, and while connecting the main part of Azerbaijan and its Nakhchivan Autonomous Republic and creating a vital link in the Trans-Caspian Trade Route, the TRIPP is expected to generate reciprocal benefits for international and intra-state connectivity for the Republic of Armenia;

Recalling the Investment Incentive Agreement between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Armenia, signed at Washington April 2, 1992; an Agreement Between the Government of the United States and the Government of the Republic of Armenia Regarding Cooperation to Facilitate the Provision of Humanitarian and Technical Economic Assistance, signed at Yerevan December 15, 1992; and a Treaty Between the United States of America and the Republic of Armenia Concerning the Reciprocal Encouragement and Protection of Investment, signed at Washington September 23, 1992;

Now, therefore, the United States of America ("United States") and the Republic of Armenia ("Armenia") (each a "Party" and together the "Parties") hereby enter into this Framework Agreement Concerning the TRIPP ("Agreement"), as set forth herein.

Article 1: Definitions

For purposes of this Agreement:

1. "Shareholders" means TDC US and Armenia.
2. "Shareholders' Agreement" means a commercial instrument, governed by the laws of the United States and the state of New York, which is to govern certain rights and obligations of the Shareholders of the TDC, and matters concerning management and governance of the TDC.
3. "Special Purpose Vehicle" (SPV) means a subsidiary to be formed by the TDC for the purpose of implementing a specific TRIPP modality.
4. "TDC" means TRIPP Development Company, a joint venture between the TDC US and Armenia, which is to be incorporated in Armenia as a joint stock company.

5. "TDC US" means a commercial entity to be incorporated in the state of Delaware as a wholly-owned subsidiary of the United States International Development Finance Corporation (DFC), an agency of the United States.
6. "TDC Charter" means a commercial instrument, governed by Armenian law, which is to establish the TDC.
7. "TRIPP Implementation Area" means the area of land in Armenia to be mutually decided by the Parties that is to be used for a specific TRIPP Project, in consultation with the TDC once established, based on factors including, but not limited to, feasibility and design studies and political considerations (collectively the "TRIPP Implementation Areas").
8. "TRIPP Project" means a specific project in Armenia that the Parties mutually confirm fall under the TRIPP framework, including, but not limited to, the following TRIPP modalities: rail, road, oil and gas pipeline, fiberoptic, and electricity projects (collectively the "TRIPP Projects").

Article 2: Objectives of the Agreement

1. It is the objective of this Agreement and the policy of the Parties to further economic cooperation between the Parties, as facilitated by the instruments referred to in Article 3(2), for the purpose of implementing the TRIPP and ensuring its success.
2. The Parties shall cooperate to enable TRIPP implementation with the aim of enhancing international, inter-state, and intra-state transportation connectivity; regional and global trade; and peace, stability, and prosperity in the region.

Article 3: Enabling the Establishment of a Joint Venture

1. It is the policy of the Parties to work together toward the establishment of the TRIPP and for both Parties to have a direct interest in the success of the TRIPP.
2. The Parties intend to have the TDC US and Armenia establish a joint venture known as the TDC in which the TDC US holds a 74% controlling ownership stake

and Armenia owns a 26% ownership stake. The Parties further intend for the TDC to support implementation of the TRIPP. To create the TDC, the Parties intend for the TDC US and Armenia to enter into two separate instruments: (i) TDC Charter; and (ii) Shareholders' Agreement.

3. It is the intent of the Parties for the Shareholders to have the option to extend by mutual consent the rights described in Article 6(2) at the expiration of an initial 49-year term, for an additional 50 years; at such time, Armenia's ownership stake of the TDC is to increase to 49%, and the extension of the term is to be the sole consideration from Armenia for such increase in its ownership of the TDC. The increase of ownership for Armenia is to be the sole consideration from the TDC US for the extension of the term.
4. It is envisioned by the Parties that the Shareholders are to establish special decision-making mechanisms in the TDC Charter and the Shareholders' Agreement, as appropriate, for reserved matters requiring mutual consent as to be detailed in the TDC Charter and/or Shareholders' Agreement.
5. The reserved matters are to include, without being limited to, matters pertaining to: stakeholder participation (including change of control in the TDC, share transfers in the TDC, incorporation and ownership of SPVs); certain major contracting and financial decisions; awarding of concession rights and final terms of concession agreements; and matters concerning the Joint Declaration, national security, and matters of political consideration. Matters of a similar nature at the SPV level are also to be considered reserved matters requiring mutual consent, as to be detailed in the TDC Charter and/or the Shareholders' Agreement.
6. In order to facilitate the conclusion of necessary business by the TDC or its SPVs, Armenia agrees to adopt deviations from Armenian legislation with respect to joint stock companies, procurement, and formation of public-private partnerships. Armenia agrees that such deviations shall be specified in the Shareholders' Agreement and/or the TDC Charter, as appropriate.
7. The Parties envision that the TDC US is to remain ultimately owned and controlled by the United States, and no third party is to acquire ownership rights in the TDC US.

Article 4: SPVs

1. The Parties expect that SPVs are to operate as subsidiaries of the TDC to implement each TRIPP modality as a TRIPP Project.
2. Further to Articles 3(4) and 3(5), it is envisioned by the Parties that the TDC, through its creation of and ownership stake in each SPV, is to reserve for itself decision-making over certain matters, as to be decided by the TDC.
3. Armenia agrees that the TDC shall be empowered to select third parties to support each TRIPP Project established by the SPVs, including the third parties serving as the concessionaire, sponsors, operators, contractors, and EPC (engineering procurement & construction) providers of such TRIPP Project.
4. Following the creation of each SPV, upon notification from the TDC, Armenia shall enter into concession or other agreements with the SPV in accordance with Article 4(3) and approved by the TDC, in accordance with Article 3(4) and 3(5).

Article 5: TRIPP Coordination and Enabling the Work of the TDC

1. Armenia shall designate a senior-level point of contact to lead the Government of Armenia's engagement in executing and implementing this Agreement, and the TDC Charter, and the Shareholders' Agreement to ensure efficient coordination across Armenian government agencies.
2. To fulfill the objectives of this Agreement, the Government of Armenia shall facilitate:
 - (a) the adoption, amendment, maintenance, and enforcement of relevant legislation; and
 - (b) the grant of timely licenses, permits, approvals, and regulatory processes for the TDC and its SPVs.
3. The United States agrees that it will appoint a senior-level point of contact to discuss any policy issues related to TRIPP.

4. The United States intends to take steps to obtain authorization to establish the TDC together with Armenia, which includes notifying Congress, and getting requisite approval from the DFC Board of Directors.
5. Armenia confirms that, consistent with its Constitution, this Agreement shall apply in case of any conflict with Armenian law.
6. The United States intends to provide for and/or assist in securing financing for TRIPP Projects, subject to the availability of funds and consistent with applicable requirements or on commercial terms from public and non-public investors.

Article 6: Land/Development Rights/Concessions

1. Armenia shall take all steps consistent with Armenian law and with all expediency to: (i) ensure that the land along the TRIPP Implementation Areas is, or may become, the property of Armenia; and (ii) ensure such land is free from any encumbrances or third-party rights, and shall bear all financial costs associated with these processes.
2. Following the incorporation of the TDC and once each TRIPP Implementation Area has been determined, Armenia shall grant to the TDC, for an initial term of 49 years, exclusive land use rights, development rights, related permissions, and all other rights, to be mutually decided by the Government of Armenia and the TDC as required to effectively develop, operate and/or maintain, as applicable, the relevant TRIPP Project, which rights shall be fully assignable to the SPVs.
3. Armenia agrees that the TDC shall be permitted to develop detailed concession terms that will inform the selection of the concessionaire as described in Article 4(3).
4. Armenia agrees:
 - (a) it remains the sole grantor of any concession and, as such, it will not deem the TDC to have assumed its obligations, in whole or in part;
 - (b) it will not deem the TDC to be a concessionaire or to have assumed any obligations of the SPVs or concessionaires under any concession.

5. The Parties expect that at the end of the term of the development rights, or in the event the TDC ceases operations for whatever reason; or at the mutual agreement of the Shareholders, any residual rights enjoyed by the TDC are to revert to Armenia at no cost or consideration to be paid by Armenia.
6. Nothing in this Agreement shall prevent the construction and operation of any infrastructure by any person in the sovereign territory of Armenia that are not TRIPP Projects.

Article 7: Emergency Response and Infrastructure Security

1. The Parties affirm that Armenia retains full authority in Armenian sovereign territory and that Armenian authorities have primacy in all emergency situations in the TRIPP Implementation Areas.
2. The Parties intend that Armenia is to have the right to approve infrastructure security plans for the TRIPP Implementation Areas. Should these plans include the hiring of private security personnel, these personnel are to be subject to Armenian licensing.

Article 8: Customs/Border

1. The Parties recognize that Armenia retains full sovereignty and jurisdiction over its borders and customs operations, is committed to efficient border management, and has the right to maintain physical presence at all its border control facilities. Armenia, in line with its domestic law and its international agreements, shall remain responsible for, and shall provide the appropriate infrastructure for:
 - (a) security and law enforcement;
 - (b) border control and border security;
 - (c) customs and immigration control;
 - (d) remittance of taxes and duties to the state budget;
 - (e) government data systems; and

- (f) state administrative functions and oversight.
2. Armenia shall use its best efforts to adopt, maintain, and optimize modern border security and customs controls procedures, while maintaining Armenia's sovereignty and jurisdiction, using digital tools to facilitate the effective operation of the TDC or its SPVs and the interoperability of the TRIPP with regional transit networks. This may include taking steps necessary to implement a "front office/back office" method of customs and immigration operations for TRIPP Projects, consistent with the TIF and the principles of the Joint Declaration.
 3. Armenia agrees to use private operators (the "front office") to provide customer-facing services at the relevant border crossing points within the TRIPP Implementation Areas, subject to the mutual consent of Armenia and the TDC.
 4. The United States intends to collaborate on the improvement of Armenia's border security as memorialized in the Memorandum of Understanding Between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Armenia Regarding the Crossroads of Peace Capacity Building Partnership, signed at Washington August 8, 2025.
 5. The Parties intend to work together to ensure that all border security processes and procedures within the TRIPP Implementation Areas are implemented in a way to further the success of the TRIPP, as allowable under Armenian law.

Article 9: Taxation

1. Armenia agrees that dividends distributed by the TDC (being a resident of Armenia) to the TDC US (being a resident of the United States) shall be exempt from taxation in Armenia, provided that the TDC US is wholly-owned by the Government of the United States.
2. Armenia agrees that the TDC shall not pay tax on dividends distributed by SPVs to the TDC in Armenia.
3. Armenia agrees that the TDC shall not pay capital gains tax on the disposal of TDC or SPV shares in Armenia.

4. Armenia agrees that the TDC and SPVs shall not pay any tax in Armenia on the transaction of transfer of the rights, as referred in Article 6(2), from the Government of Armenia to the TDC or from the TDC to SPVs.

Article 10: Dispute Settlement

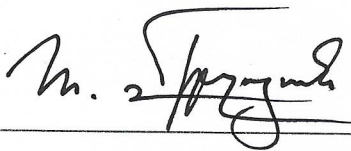
1. The Parties shall endeavor to agree on the interpretation and application of this Agreement and shall make every attempt through cooperation and consultations to arrive at a mutually satisfactory resolution of any matter that might affect its operation.
2. To the extent that a dispute arises regarding the interpretation or application of this Agreement, such dispute shall be resolved by mutual consultation.

Article 11: Technical Provisions

1. This Agreement shall enter into force on the date of the later note in an exchange of notes between the Parties indicating that each Party has completed all internal procedures necessary for its entry into force.
2. This Agreement may be amended by mutual written agreement of the Parties.
3. This Agreement may be terminated by either Party by providing written notification to the other Party. Termination of this Agreement shall take effect 1 year from the date of such written notification.

Done at Washington, D.C. on the 1st day of June, 2026, and at Yerevan on the 4th day of June, 2026, in duplicate in the Armenian and English languages. In the event of ambiguity or conflict between the two versions, the English language version shall prevail.

For the Republic of Armenia:



For the United States of America: